

Kemalist Sol Değil, Sosyalizm

İçeriği Yazan: [taylanozbay](#) [1] Zaman: Per, 22/12/2011 - 18:24

Yazar: Taylan ÖZBAY

Yazının Yazıldığı Tarih: 18.12.2011

Gökhan Atılgan, '**Yön-Devrim Hareketi**' adlı kitabında çok önemli bir tespitte bulunur: **Doğan Avcıoğlu** etrafında toplanmış **Yön**'cülerin, öncülleri kabul edilen **Kadro** hareketi ve diğer Kemalist sol akımlardan temel farkının, sosyalizmden takviyelenmiş bir Kemalizm hedefini değil, Kemalizmin bir sonraki zorunlu aşaması olarak sosyalizmi benimsemiş olmalarının altını çizer ve şöyle der:

'Doğan Avcıoğlu önderliğindeki Yön-Devrim Hareketi, Yeni Osmanlılar, Jön Türkler, İttihatçılar, Kemalistler, Kadrocular ve günümüz 'ulusal solcu'larına uzanan Osmanlı-Türk geleneksel aydın hareketleri içinde bir istisna teşkil eder. Akımın geliştirdiği siyasal söylemin ayırt edici özelliği, kendine öncel aydın hareketlerinin 'Türkiye nasıl kalkınabilir?' ana sorunsalı için geliştirdikleri tüm temel kavram ve önermeleri Marksizmden yararlanarak yeniden anlamlandırmayı denemiş olması ve bunları sosyalist bir Türkiye projesi için yeniden bir araya getirmiş olmasıdır. Ne Yeni Osmanlılar'da, ne Jön Türkler'de, ne İttihatçılarda, ne Kemalistlerde, ne Kadrocularda ve ne de günümüz ulusal solcularında sosyalist Türkiye ufku bulunur; Yön-Devrim Hareketi, sosyalizm vurgusuyla bu aydın hareketlerinin tümünden ayrılır.'¹

Atılgan'ın da dikkat çektiği üzere, **Avcıoğlu** da, **Yön** dergisinde toplanmış diğer yazarlar da Kemalizmi nihai bir hedef olarak görmemiş, sosyalizme giden uzun yolun ilk ve önemli bir durağı olarak kabul etmişlerdir.

22 Ağustos 1962'de, **Yön** dergisinde şöyle yazar **Avcıoğlu**:

'Esasen Sosyalizmi, Halkçılık, Devletçilik, Devrimcilik, Laiklik, Cumhuriyetçilik ve Milliyetçilik ilkelerine dayanan Atatürkçülüğün en tabii sonucu ve devamı sayıyoruz. Sosyalizmin, Atatürk Devrimlerini geliştirme ve ileri götürme yolu olduğuna inanıyoruz.'²

Bunun öncesinde 31 Ocak 1962'de ise, **'Niçin Sosyalizm?'** başlıklı yazısında şunları yazmıştır:

'Bir toplum düzeni olarak, iyi niyetli hiç kimsenin sosyalizme karşı koyabileceğini sanmıyoruz. İnsanın insanı istismarına son veren, milli gelirin çalışma ölçüsüne göre paylaşılmasını sağlayan, insanların çeşitliliğinden hareket ederek herkese eşit şans veren bir toplum düzenine herkes taraftardır.'³

Avcıoğlu'na göre **'hürriyet ve adalet isteyen toplumlar ancak sosyalist metotlarla kalkınabilecektir.'**⁴

Avcıoğlu ve **Yön** dergisi yazarları Atatürkçü köklerden geldiğini her zaman övünçle dile getirmiş sosyalist aydınları. Bu akımın bir diğer önemli ismi olan **Uğur Mumcu**'yu hatırlatmama gerek dahi yoktur sanıyorum.

Bu arada, **Yön** ekibinin zaman zaman sert tartışmalara da girdiği **TİP Genel Başkanı Behice Boran**'ın, **Atatürkçülere Çağrı**'sından bir paragrafı da not düşelim mi, ne dersiniz?

'Atatürk ilkelerini birbirine bağlı, bir bütün halinde ele alınca ve bu talepleri toplum hayatının, yapısının bütün bölümlerine çelişmelere düşmeksizin teşmil edince ister istemez sosyalist bir sisteme gidilmiş olur. Atatürk ilkelerinin mantıki ve zaruri neticesi sosyalizmdir'⁵

...

Pekiii...

Sonra ne oldu?

...

Sonra 12 Mart oldu...

Sonra 12 Eylül oldu...

Sonra **Doğan Avcıoğlu**, sonra **Behice Boran** yitip gitti...

Ve darbeciler kazandı.

Kemalizm ile sosyalizm arasındaki bağın koparılması için oynanan bin bir türlü oyun hedefine ulaştı.

Sosyalizm, bu toprakların aydınlanma devrimine sırtını döner ve tam da bu nedenle, bu topraklarda temelsiz kalırken; Kemalizm, 'ideolog'larının elinde günden güne yavan, günden güne sağ bir fikre evrildi.

Fikret Başkaya'ların akıl suyunda, Cumhuriyet Devrimi'ni ve Atatürkçülüğü yerden yere vurmaya solculuk zanneden, 'Kemalizm'le hesaplaşmadan, sosyalizmin hedefine ulaşamayacağına' inanmış 12 Eylül menşeli 'yeni nesil sosyalistlerimiz'i şimdilik bir kenara bırakıyorum...

Atatürkçülere, Kemalistlere gelince...

Size ne oldu kuzum?

Ne oldu da milli kapitalizmde karar kıldınız?

Ne oldu da insan odaklı, kalkınma hedefli milliyetçilikten, düpedüz ırkçılığa gerilediniz?

Ne oldu da insanlar ezilir, insanlar sömürülürken, siz halkçılığın dalgasız denizinde sırtüstü uykuya daldınız?

Ne oldu da zihinleri özgürleştiren ve insan için en doğruyu, en ileriye düşünebilmenin önünü açan bir laiklikten geçip, türbanla sınırlı bir mücadeleyle yetindiniz?

...

Büyük büyük sözlerle, yeni bir milli mücadeleden bahseden, **Atatürk** gibi, kongreler toplama önerisinde bulunan, vatani kurtarmakla uyuyup, masonik, bölücü emperyalistlerle mücadeleyle uyanan o kitlenin; sermayenin millileşmesiyle, Kürtlerin yerli yerlerinde oturmasıyla, özelleştirmelerin azalması, ithalat ihracat dengesinin sağlanması ve bu arada olur ya dincilerin iktidardan inmesiyle yeniden galibiyet duygusunu tatmaya hazır olduklarını gördükçe, bu sığlık inanının mide bulandırıyor.

Darbelerin, cinayetlerin, eksilmelerin ardından, sosyalizm hedefini yitirmiş bir Kemalizm dolanıyor bugün ortalıkta.

Sığ ve sağ bir Kemalizm bu.

Bizlere düşense bu sığ ve sağ Kemalizm karşısında, Avcıoğlu'nun, Yön dergisi ve sonrasında dört bir yanda dağılmış onurlu aydınların unutturulmuş tavrına sahip çıkmaktır.

Aydınlanma devrimcisi Mustafa Kemal ve onun fikirlerinin bütünü olarak Kemalizm bu ülkenin temeli ve onurudur.

Ve gerçekten Kemalist olduğunu iddia edenlerin yegane hedefi Sosyalizmdir.

'Bu buhranlı durumda, gerçek milliyetçinin ve vatanseverin vazifesi, çıkmazdan kurtuluş yolu aramak, bir çıkar yol bulmak için çırpınmaktır. YÖN bu gaye ile ortaya çıkmıştır. Yüzlerce Atatürk çocuğunun imzasını taşıyan YÖN'ün BİLDİRİ'si bu çırpınışın müspet yolda bir ifadesidir. 'Yeni Devletçilik' anlayışı, bir kalkınma metodu olarak ortaya konmuştur.' dedikten sonra şöyle ekliyor **Doğan Avcıoğlu**:

'Biz şahsen, bir adım daha atarak, demokratik sosyalizmin tek çıkar yol olduğuna inanıyoruz.'⁶

Sahi bugün bunu söyleyebilecek kaç Kemalist var?

Biraz olsun üzerine düşünmeye değmez mi?..

Taylan ÖZBAY

iletisim@politikadergisi.com

Kaynakça:

1. Gökhan Atılğan, *Yön-Devrim Hareketi*, Yordam Kitap, s: 12, 13
2. Doğan Avcıoğlu, *Atatürkçülük, Milliyetçilik, Sosyalizm*, İleri Yayınları, s:141
3. A.g.e. s: 61
4. A.g.e. s: 62
5. Muzaffer Ayhan Kara, *Yön'ün Devrim'i*, Cumhuriyet Kitapları, s: 155
6. Doğan Avcıoğlu, *Atatürkçülük, Milliyetçilik, Sosyalizm*, İleri Yayınları, s: 50

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (15/05/2024 - 11:06 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/kemalist-sol-degil-sosyalizm>

Baęlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/taylanozbay>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>